

Palola

16.6.2017

81/10/2017

Työ- ja elinkeinoministeriö  
PL 32  
00023 VALTIONEUVOSTO

TEM/949/03.01.01/2017

**Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi julkisista rekrytointi- ja osaamispalveluista, alueiden kehittämisen ja kasvupalveluiden rahoittamisesta ym.**

Pyydettyinä lausuntona KT Kuntatyöntajat esittää seuraavaa:

Palveluprosessi, rekrytointi ja osaaminen

Kaksi hallinnonalaa

Työvoimakoulutus on siirretty OKM:n hallinnonalalle ja sen rinnalle ollaan rakentamassa TEM:n hallinnonalan osaamis- ja rekrytointipalvelut, joita kumpaakin säädeltäisiin eri laeilla.

KT pitää tärkeänä kehittää koulutusta ja osaamista *työelämän tarpeiden* mukaan, tätä tavoitetta ei käsillä oleva kahtiajako nähdäksemme edistä. Lisäksi opiskelun pitäisi olla mahdollista joustavasti myös osaamista täydentäen, kun yhä yleisemmin *työ ja osaamisen kehittäminen* limittyvät. Esitys ei näyttäisi edistävän tätä tavoitetta, ellei säädöksiä täsmennetä.

KT yhtyy Kuntaliiton näkemukseen siitä, että kasvupalvelulakiluonnos ei tunnista riittävästi sitä, mitä tullaan tekemään OKM:n hallinnonalan ammatillisen koulutuksen reformin myötä. Työttömillä on mahdollisuus hakeutua sekä OKM:n että TEM:n hallinnoimaan koulutukseen. Tämä vaikeuttaa työttömän kokonaistilanteen hahmottamista. Lisäksi voi syntyä tarpeettomia rinnakkaisia koulutuspalveluja.

Ennakointitoiminta

Ennakointitoiminnan merkitys kasvaa ammatillisen koulutuksessa ja osaamisen kehittämisessä. Miten ennakointi toteutuu rekrytoinnin ja osaamisen kasvupalvelujen kohdalla ja miten ennakointitieto kytketään hajautuvassa palvelujärjestelmässä työttömän työnhakijan osaamistarpeen kartoitukseen ja siihen liittyvään palveluun?

Maakuntien alueella toteutettavan ennakointityön organisatorinen jakaminen kasvupalvelukeskuksiin ja maakuntiin ei edistä yhteistyötä vaan jatkaa nykyistä toimintamallia ja resurssien päällekkäistä käyttöä.

Ennakointia koskevaa toimintamallia ja siihen liittyvää perustelutekstiä tulisi vielä valmistella.

lausunto17081jp.docx

### Palvelutarpeen arviointi ja palveluihin ohjaaminen

Kasvupalveluja ja substanssilakeja koskevassa säädöskokonaisuudessa tulee vielä täsmentää, että monialaista palvelua tarvitsevan työnhakijan palvelutarve arvioidaan riittävän varhaisessa vaiheessa, tarvittaessa heti työttömyyden alkuvaiheessa. Kun eri hallinnonalojen vastuulla olevat palvelut tuotetaan hallituksen esityksen mukaan hajautetusti, viime vuosina kehitetty monialaisen palvelun toimintamallin näyttää purkautuvan eikä sitä korvaavaa eri palvelujen asiantuntijuuksien yhteensovittamista ole valmisteltu.

Hyväksi todettua TYP-toimintamallia ei pitäisi lakkauttaa.

Työnhakijoiden ohjaamisella oikea-aikaisesti ja oikeisiin, juuri heidän tarpeisiinsa räätälöityihin palveluihin, voidaan ehkäistä työttömyyden tarpeetonta pitkittymistä.

Palvelutarpeen arvioinnin ja palveluihin ohjaamisen yhteyttä, toimintamallia, tulisi vielä selkeyttää.

### Työhaun jatkaminen

Työpaikkojen hakemiseen on tärkeä kannustaa. Aktiivisuusvaatimus tulee arvioida myös siltä kannalta, onko työnhakua tukevia palveluja tarjolla ja onko niitä käytetty.

Esityksen viimeistelyssä tulee varmistaa, että vältetään tilanne, jossa työnantajille kasaantuu runsaasti näennäisiä hakemuksia. Työnantajat ryhtyvät tällaisessa tilanteessa käyttämään muita rekrytointitapoja. Ammattihenkilöstön tulee myös varmistaa, että työnhakija työhaun voimassa ollessa tarvittaessa ohjataan hänelle sopivan palveluntuottajan asiakkaaksi.

### Kuntien rooli

KT Kuntatyönantajat ja Kuntaliitto ovat aiemmin hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä tuoneet esiin sen, että kuntien panostukset työllisyyden hoitoon ovat vuositasolla jo yli 800 miljoonaa euroa.

Kuntien ja etenkin suurten kuntien valmiudet ja voimavarat panostaa työllistymistä edistäviin palveluihin tulisi ottaa paremmin huomioon säädöskokonaisuutta muokattaessa.

### Työttömyysturvalain muuttaminen

Keskeiset muutosehdotukset koskevat työttömyysturvan toimeenpanotehtävien siirtoa te-toimistoilta työttömyyskassojen, Kelan ja maakuntien hoitettavaksi.

Työnhakijoiden palveluprosessia koskevien säännösten edellä kuvatut tarkistamistarpeet heijastuvat työttömyysturvan uudistamiseen.

KT pitää tärkeänä, että työttömyysturvalain uudistamisessa ja soveltamisessa otetaan huomioon se, että työllistymistä edistäviä palveluja on tarjolla riittävästi resursoituina. Tästä ei valmistelun nykyvaiheessa ole varmuutta.

Kun palvelutuotannon edellytetään perustuvan niin pitkälle kuin mahdollista markkinapalveluihin, on tärkeää varmistaa toimiva malli päätöksentekoon, yhteydenpitoon ja tiedonsiirtoon myös sanktioihin johtavan, työvoimapolitiittisesti moitittavan menettelyn kohdalla.

#### Vuorotteluvapaata koskevat muutokset

Säädösluonnos vaikuttaa perustellulta. Työnantajan kannalta olisi tärkeää kehittää toimintamallia niin, että työnantaja saa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tiedon siitä onko vapaalle lähtevää työntekijää koskeva etuuspäätös myönteinen vai kielteinen. Tämä on tärkeää, jotta sijaisen rekrytoinnissa voidaan edetä.

#### KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

Työmarkkinajohtaja

Markku Jalonen

Neuvottelupäällikkö

Jorma Palola